

‘Gelukkig weer interactie met studenten’

Comeback van het campusonderwijs

Het overgrote deel van het Wageningse onderwijs vindt weer op de campus plaats. ‘Eindelijk weer interactie.’ Maar sommige online lesonderdelen zijn zo goed bevallen dat ze online blijven.

Tekst Albert Sikkema

Jetske ten Caat, lid van de WUR-taskforce die de organisatie van het onderwijs in coronatijd coördineert, schat dat zo’n 80 procent van het onderwijs live op de campus is en 20 procent online wordt aangeboden in periode 1. ‘Dan gaat het bijvoorbeeld om grote vakken die maar door 75 studenten op campus gevolgd kunnen worden, waardoor de rest het vak online doet. En soms zijn delen van vakken online, denk aan een uitleg in de vorm van een kennisclip of een voorbereidend college met mogelijkheden om te chatten. Die zijn zo goed bevallen in coronatijd dat de opleidingen ze hebben gehandhaafd.’ Maar de grote lijn is dat bijna iedereen blij is met het campusonderwijs: eindelijk weer echte interactie tussen studenten onderling en tussen studenten en docenten. ‘We vinden het belangrijk dat de studenten weer naar de campus komen, maar een combinatie campusonderwijs en online is ook prima, zolang de onderwijskwaliteit maar centraal staat’, zegt Ten Caat.

Vorbereiden

De lastigste kwestie voor de taskforce afgelopen zomer was de onzekerheid

over welke coronarichtlijnen het komende studiejaar zouden gaan gelden. Begin mei hakte rector Arthur Mol daarover al belangrijke knopen door. WUR ging ervan uit dat er in september geen anderhalve-meter-regel meer zou zijn in de onderwijsgebouwen en dat er maximaal 75 studenten in een collegezaal mochten. Met dat scenario konden docenten en de onderwijsroosteraars aan de slag. Officieel moesten de docenten ook aangeven welke ruimtes ze nodig zouden hebben bij een *fall-back* scenario met strenge coronarichtlijnen en veel online onderwijs, maar dat plan B is nooit uitgewerkt. ‘Het kabinet besloot pas op 13 augustus dat de campus weer open kon’, zegt Ten Caat. ‘Daar konden we niet op wachten. We hebben begin mei besloten te gaan voor campusonderwijs met een *fall-back* scenario, zodat de docenten en de ondersteuners zich tijdig op het nieuwe academisch jaar konden voorbereiden en iedereen tijdens de zomervakantie tot rust kon komen.’

Niet alle docenten hadden trek in campusonderwijs, omdat ze zich niet veilig voelden tussen grote aantallen studenten zonder mondkapje op. In die gevallen zocht de taskforce in overleg met de opleidingsdirecteur en docent naar een oplossing. Soms werd ervoor gekozen om het vak of onderdeel van de betreffende docent online aan te bieden, soms kon een collega van de leerstoelgroep de colleges op de campus geven.

Online blijvertjes

Veel practica werden afgelopen studiejaar al op campus aangeboden, maar kunnen nu door het wegvallen van de afstandsregels weer ouderwets worden aangeboden. Maar ook bij de practica zijn er uitzonderingen. De bacheloropleiding Bedrijfs- en Consumentenwetenschappen verzorgde altijd computerpractica in computerzalen, waarbij docenten rondliepen en bij vragen meekeken op het scherm. Afgelopen jaar, toen iedereen vanuit huis werkte op een eigen laptop, werd dit practicum aangeboden

WUR besloot al begin mei in te zetten op campusonderwijs (met een *fall-back*scenario). ‘Zo kon iedereen zich voorbereiden en tijdens de zomervakantie tot rust komen’, aldus Jetske ten Caat van de taskforce. Foto Guy Ackermans

via Teams, vertelt opleidingsdirecteur Paul Berentsen, waarbij studenten virtueel hun vinger konden opsteken en de docent het scherm van de student kon overnemen. ‘Dat werkte zo goed, dat houden we zo’, aldus de docent. Ook bij de master International Development Studies is de regel: we geven zoveel mogelijk les op de campus, maar als een vak(onderdeel) beter online werkt, doen we dat. Dit gebeurt bijvoorbeeld bij het vak Perspectives and Themes in International Development Studies dat masterstudenten met uiteenlopende kennisniveaus volgen. De colleges van het vak waaraan meer dan 75 studenten meedoen, worden deels op de campus en deels online aangeboden. ‘Het groeps-
werk en de tutorials zijn op de campus,

‘Bij zo’n online college praat je tegen jezelf’

maar de *knowledge clips* die het kennisniveau en de discussies in het groeps-
werk ondersteunen, zijn online. Op die manier kun je heel gericht studenten met diverse achtergronden accommoderen’, zegt opleidingsdirecteur Marleen van Maanen-Nooij.

Zelfs het vak Statistiek, dat afgelopen studiejaar volledig online werd aangeboden, is dit studiejaar weer op campus. Coördinator Evert-Jan Bakker heeft 450 studenten en er mogen maar 75 in de zaal. Hoe pakt hij dat aan? Op maandag- en woensdagochtend krijgen 75 studenten les in de collegezaal, met daarnaast een zaal met 75 studenten die het college op de campus via een livestream volgen. Op maandag- en woensdagmiddag herhaalt dit regime zich. Daarmee kunnen driehonderd studenten het vak op campus volgen. De rest kan het vak online thuis volgen.

Het enige nadeel van deze aanpak volgens Bakker: per college kunnen maar 75 studenten direct vragen stellen. Tege-

lijkertijd is zijn college een hoorcollege, waardoor er toch weinig tijd is voor interactie. De studenten kunnen vragen stellen tijdens het practicum dat de volgende dag op de campus is in groepen van ruim 20 studenten. Ook is voorzien in één online practicum voor positief geteste studenten. Hoewel zijn hoorcollege prima online kan, is Bakker blij dat hij terug is op de campus. ‘Bij zo’n online college praat je tegen jezelf, er is geen interactie met de studenten. Die is er nu gelukkig wel weer.’

Dit studiejaar zijn er in totaal zo’n 75 vakken die meer dan 75 studenten hebben, zegt Fred Jonker, die het onderwijsrooster verzorgt. Maar dat betekent niet altijd dat een deel van de studenten deze vakken online moet volgen. ‘Soms bieden docenten het vak twee keer op de campus aan, zodat iedereen het vak live kan volgen. Daarnaast hebben veel grote vakken werkvormen met kleinere werkgroepen en die kunnen wel op de campus plaatsvinden’, aldus Jonker. ■